

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Gabriely Bašné v právní věci žalobce: **A. M.**, zastoupený Mgr. et Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem se sídlem Ověnecká 78/33, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 1. 2019, č. j. 43 Az 6/2017 - 45, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 24. 8. 2017, č. j. OAM-294/ZA-ZA11-ZA04-2017, byla žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany shledána nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení ve věci mezinárodní ochrany bylo dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno. Jednalo se již o druhou žádost žalobce o mezinárodní ochranu. Na základě první žalobcovy žádosti mu azyl podle § 12, § 13, § 14 zákona o azylu udělen nebyl, ale na dobu 24 měsíců ode dne právní moci rozhodnutí (3. 3. 2011) byla žalobci udělena doplňková ochrana, která mu však rozhodnutím ze dne 5. 6. 2013 již nebyla prodloužena.

[2] Stěžovatel následně podal proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 8. 2017, č. j. OAM-294/ZA-ZA11-ZA04-2017, žalobu u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji rozsudkem ze dne 31. 1. 2019, č. j. 43 Az 6/2017 - 45, zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) poté podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodňuje tím, že účinky pravomocného rozhodnutí žalovaného pro něj znamenají nenahraditelnou újmu, jelikož,

pokud nebude odkladný účinek kasační stížnosti stěžovatele přiznán, stěžovatel bude muset vycestovat z České republiky. Stěžovatel má také za to, že v případě nuceného vycestování mu bude fakticky upřeno právo na soudní ochranu, odkladný účinek považuje v případě rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany za zcela zásadní. Stěžovatel závěrem uvedl, že přiznáním odkladného účinku nevznikne žádná újma jiným osobám, zároveň přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s veřejným zájmem.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že jej nepovažuje za důvodný, neboť případný výkon ani jiné právní následky napadeného rozhodnutí neznamenají pro stěžovatele újmu, která by v konkrétním případě svědčila pro přiznání odkladného účinku. Žalovaný tedy navrhl, aby odkladný účinek stěžovatelově kasační stížnosti přiznán nebyl.

[6] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu nemá kasační stížnost v daném případě ze zákona odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek žalobě, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tam, kde kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona, je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pouze pro případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[8] Po zhodnocení okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[9] Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, bude stěžovatel v důsledku právních účinků pravomocného rozhodnutí žalovaného nucen opustit území České republiky a vycestovat zpět do země původu, ačkoliv v žalobě uváděl, že mu nejen v Čečensku, odkud pochází, ale na území celé Ruské federace hrozí pronásledování z azylově relevantních důvodů, resp. vážná újma, a že došlo od doby, kdy byla posuzována jeho první žádost, resp. mu nebyla prodloužena dříve udělená doplňková ochrana, ke zhoršení situace. Byť krajský soud neshledal tuto argumentaci důvodnou, lze předpokládat, že stěžovatel bude zmiňovaná tvrzení uplatňovat i v doplnění své dosud blanketní kasační stížnosti, přičemž nutnost vycestování do země původu před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti by v podstatě znemožnilo přezkoumání závěrů krajského soudu Nejvyšším správním soudem, resp. učinilo by jeho budoucí meritorní rozhodnutí do značné míry akademickým.

pokračování

[10] Navíc lze konstatovat, že i pro řádný výkon práva stěžovatele na spravedlivý proces může být podstatné, aby mohl setrvat na území České republiky do skončení řízení o kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen jemu ustanoveným advokátem, náleží k právu na spravedlivý proces i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení, poskytovat mu potřebnou součinnost atd. V případě stěžovateli hrozícímu vycestování zpět do země původu nelze vyloučit, že by efektivní výkon zmiňovaných práv pro něj mohl být v důsledku tohoto přemístění komplikovaný, zvláště pak za situace, kdy mu soud usnesením ze dne 21. 3. 2019, č. j. 5 Azs 60/2019 – 13, uložil, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení doplnil blanketní kasační stížnost, což může jen stěží učinit jinak, než právě ve spolupráci s ustanoveným zástupcem. Nejvyšší správní soud proto shledává možnou újmu na výkonu práva stěžovatele na spravedlivý proces v důsledku nutného vycestování z území České republiky před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti.

[11] Nejvyšší správní soud neshledal ani skutečnosti, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“. S ohledem na nutnost vycestování z České republiky stojí v daném případě proti újmě, která hrozí stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu jen nízké nebo maximálně mírné intenzity. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je totiž rozhodnutím prozatímní povahy, a tedy pouze dočasně oddaluje nutnost vycestování stěžovatele z ČR, pokud by byla kasační stížnost stěžovatele zamítnuta a pokud by stěžovatel nezískal jiný pobytový titul.

[12] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek, což vyvolává právní následky stanovené v § 78b zákona o azylu.

[13] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 17. dubna 2019

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu